

Wyniki badań ewaluacyjnych
w roku szkolnym 2012/2013
w Zespole Szkół
im. Henryka Sienkiewicza
w Grabowcu

Data sporządzenia raportu: **20. 06. 2013**

Autorzy raportu:

Jadwiga Kanarszczuk

Krystyna Wróbel

Dorota Zapalska

Spis treści:

1. Wstęp
2. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie I problemu badawczego: *Ocena działań podejmowanych w szkole celem wyrównywania szans edukacyjnych uczniów.*
3. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie II problemu badawczego: *Efektywności nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły.*
4. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie III problemu badawczego: *Współpraca z rodzicami – udział rodziców na rzecz rozwoju ich dzieci, angażowanie rodziców w działanie i organizację szkoły.*
5. Globalne wnioski i rekomendacje.

Ad 1. Wstęp

W roku szkolnym 2012/2013 w Zespole Szkół im. Henryka Sienkiewicza trzy zespoły, zgodnie z przedstawionym harmonogramem uwzględniającym zadania do wykonania, odpowiedzialnych i termin realizacji, przeprowadziły ewaluację wewnętrzną pod kątem następujących problemów badawczych:

1. **Ocena działań podejmowanych w szkole celem wyrównywania szans edukacyjnych uczniów.**
2. **Efektywności nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły.**
3. **Współpraca z rodzicami – udział rodziców na rzecz rozwoju ich dzieci, angażowanie rodziców w działanie i organizację szkoły.**
4. **Oferta zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego.**

W oparciu o przedstawione w harmonogramie wskaźniki opracowano pytania kluczowe, które posłużyły do tworzenia odpowiednich metod i technik badawczych. Badaniami objęto nauczycieli, rodziców oraz uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum. Obszary ewaluacji wynikają z Rozporządzenia MEN z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 168. Poz. 1324).

Ze względu na ewaluację zewnętrzną pracy przedszkola ewaluacja wewnętrzna obszaru „Oferta Zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego” została przesunięta na następny rok szkolny.

Ad 2. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie I problemu badawczego: *Ocena działań podejmowanych w szkole celem wyrównywania szans edukacyjnych uczniów.*

Badany obszar: Procesy zachodzące w szkole lub placówce.

I. Opis ewaluowanego przedmiotu:

Wymagania:

1. Rozpoznane są potrzeby uczniów z niekorzystnych warunków środowiskowych (opiekuńczych, rodzinnych, finansowych).
2. W szkole podejmowane są działania na rzecz uczniów w formach:
 - świadczenia pomocy psychologiczno - pedagogicznej
 - pomocy materialnej
 - pomocy rodzinie.
3. W szkole prowadzone są diagnozy psychomotorycznych i edukacyjnych możliwości uczniów.
4. Nauczyciele na podstawie wyników diagnoz dostosowują formy i metody pracy.
5. W szkole zatrudnia się pedagoga, psychologa i nauczycieli specjalistów.
6. Uczniowie mają na równych prawach możliwość uczestniczenia w zajęciach dodatkowych.
7. Szkoła zapewnia uczniom dojeżdżającym opiekę w świetlicy.
8. Uczniowie z rodzin ubogich korzystają bezpłatnie z basenu, uczestniczą w wycieczkach, imprezach kulturalnych (kino, teatr).

9. Szkoła aplikuje do programów unijnych skierowanych w celu wyrównywania szans.
10. Szkoła inicjuje w środowisku działania na rzecz powołania koalicji na rzecz pomocy uczniom.
11. Szkoła podejmuje starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu na miarę możliwości.
12. Dyrektor szkoły występuje do organu prowadzącego o dodatkowe środki na zajęcia dodatkowe, wyposażenie szkoły.

II. Wskaźniki:

1. Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów.
2. Nauczyciele stosują ocenianie wspierające.
3. Uczniowie są motywowani do nauki i realizacji własnych aspiracji.
4. Nauczyciele indywidualizują pracę z uczniem.
5. Wszyscy uczniowie potrzebujący pomocy psychologicznej – pedagogicznej otrzymują ją.
6. Organizacja zajęć dodatkowych w szkole umożliwia udział uczniom dojeżdżającym.
7. W szkole organizowana jest pomoc koleżeńska.
8. Nauczyciele wskazują rodzicom słabe i mocne strony.
9. Uczniowie mogą korzystać w godzinach popołudniowych z zasobów bibliotecznych i informatycznych.
10. W bibliotece szkolnej istnieje możliwość wypożyczania podręczników szkolnych.
11. Szkoła występuje o stypendia dla uczniów zdolnych i stypendia socjalne.
12. Uczniowie z rodzin ubogich nie są dyskryminowani i pomijani w uczestnictwie w kulturze, wycieczkach szkolnych.
13. W szkole prowadzi się dożywianie dzieci.
14. Szkoła jest beneficjentem środków unijnych w ramach programów pomocy uczniom i wyrównywania szans edukacyjnych.
15. Szkoła organizuje szkolenia rodzicom na temat sposobów pomocy dzieciom w nauce.
16. Organ prowadzący i rada gminy znają potrzeby szkoły w zakresie pomocy uczniom i w miarę możliwości przydziela dodatkowe godziny do ramowego planu nauczania, na zajęcia wyrównawcze, kompensacyjne, inne.

III. Metody i techniki badawcze:

1. Ankieta skierowana do rodziców
2. Ankieta skierowana do nauczycieli
3. Arkusz diagnostyczny – wypełnia pedagog szkolny i dyrektor szkoły
4. Analiza dokumentów pedagoga szkolnego
5. Wywiad z dyrektorem szkoły

IV. Grupa badawcza

30% rodziców
Nauczyciele

V. Termin przeprowadzenia ewaluacji:

Listopad 2012 – czerwiec 2013

Wymaganie: Rozpoznane są potrzeby uczniów z niekorzystnych warunków środowiskowych (opiekuńczych, rodzinnych, finansowych).

Pytania kluczowe

1. Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów.

Na podstawie przeprowadzonej ankiety wśród nauczycieli wynika, że 92% ankietowanych uważa, że w szkole prowadzona jest diagnoza możliwości uczniów. 100% ankietowanych uważa że, pełne rozpoznanie możliwości ucznia jest potrzebne do planowania procesu dydaktycznego. Nauczyciele przeprowadzają diagnozy edukacyjne oraz psychomotoryczne, znają możliwości swoich uczniów. Na podstawie przeprowadzonej ankiety wynika, że możliwości edukacyjne znane są w stopniu 4,88 (w skali 1-6), natomiast możliwości psychofizyczne znane są w stopniu 4,29 (w skali 1-6). Na podstawie przeprowadzonej ankiety wśród rodziców wynika, że 67% ankietowanych uważa, że w szkole prowadzona jest diagnoza możliwości uczniów, 26% nie wie że w szkole prowadzona jest diagnoza możliwości uczniów.

2. Nauczyciele stosują ocenianie wspierające

Z wypowiedzi dyrektora szkoły oraz analizy dzienników lekcyjnych wynika, że każdy uczeń jest oceniany na co dzień, w trakcie całego roku szkolnego przez swoich nauczycieli. Bieżąca ocena pomaga uczniowi się uczyć, gdyż jest formą informacji zwrotnej przekazywanej mu przez nauczyciela.

3. Uczniowie są motywowani do nauki i realizacji własnych aspiracji

Z wypowiedzi dyrektora szkoły oraz analizy dzienników lekcyjnych wynika, że nauczyciele informują ucznia o tym, co zrobił dobrze, co i w jaki sposób powinien jeszcze poprawić oraz jak ma dalej pracować. Uświadamiają uczniowi jego zalety, dostrzegają starania i najmniejsze postępy ucznia. Ocenianie bieżące jest poprzedzone przekazaniem uczniowi informacji, co będzie podlegało ocenie i w jaki sposób ocenianie będzie prowadzone. Oceny formułowane są w sposób przyjazny. Uczniowie znają zasady oceniania z poszczególnych przedmiotów. Zasady oceniania są przestrzegane przez nauczycieli.

4. Nauczyciele indywidualizują pracę z uczniem

Z analizy wypowiedzi dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego wynika jasny wniosek, że nauczyciele realizując programy nauczania dostosowują je do indywidualnych potrzeb i możliwości każdego ucznia, stosując wielopoziomowość nauczania. Z analizy ankiety wynika, że nauczyciele dostosowują metody pracy do możliwości uczniów w stopniu 5,21 (w skali 1-6). Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych zostały objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Nauczyciele pomagają rozwijać pasje i zainteresowania organizując koła przedmiotowe, wycieczki, pokazy, wykłady, wyjazdy do kina, wyjazdy na basen.

5. Wszyscy uczniowie potrzebujący pomocy psychologiczno – pedagogicznej otrzymują ją.

Od roku szkolnego 2011/2012 w szkole prowadzona jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna wynikająca z właściwego rozporządzenia MEN. Pomocą tą zostali objęci uczniowie: mający problemy edukacyjne (np. uczniowie powtarzający klasę), sprawiający problemy wychowawcze oraz uczniowie zdolni. Głównym powodem objęcia pomocą poszczególnych uczniów były: opinie i orzeczenia PPP nr 2 w Zamościu oraz wnikliwa obserwacja i analiza postępów uczniów w nauce przez nauczycieli i wychowawców. Do prowadzenia ww. pomocy dyrektor szkoły powołał zespoły, w skład których wchodzi: wychowawca, nauczyciele uczący danego ucznia, pedagog szkolny, w niektórych przypadkach psycholog. Poszczególne zespoły współpracują z rodzicami, głównie poprzez informowanie ich o efektach udzielanej pomocy, dwa razy do roku: na koniec I semestru i koniec roku szkolnego. Rodzice są informowani i zapraszani na zebrania zespołów, jednak sporadycznie korzystają z tej formy zdobycia informacji o swoim dziecku, preferują indywidualne spotkania i rozmowy z wychowawcą bądź nauczycielem.

Spośród ankietowanych rodziców 19% wskazało, że ich dzieci korzystają z oferowanej przez szkołę pomocy, w formie zajęć dydaktyczno – wychowawczych, zajęć rozwijających zainteresowania (kółka przedmiotowe), konsultacji i warsztatów psychologicznych, zajęć logopedycznych, rewalidacyjnych, natomiast 100% ankietowanych nauczycieli twierdzi, że ich uczniowie korzystają z takich zajęć.

6. Organizacja zajęć dodatkowych w szkole umożliwia udział uczniom dojeżdżającym.

W naszej szkole zajęcia dodatkowe prowadzone są w godzinach popołudniowych przed odjazdami autobusów, tak aby każdy uczeń miał możliwość z nich skorzystać. Wszyscy nauczyciele prowadzą zajęcia dodatkowe, tak aby wszyscy uczniowie mogli wybrać to, co ich interesuje zgodnie ze swoimi zdolnościami i predyspozycjami.

Rodzice, zapytani jak często ich dzieci korzystają z zasobów szkoły poza lekcjami, odpowiedzieli, w skali 1-6, następująco: pracownia informatyczna – 4,13, biblioteka – 4,72, medioteka – 2,33, obiekty sportowe zewnętrzne – 3,83, obiekty sportowe wewnętrzne – 4,80, świetlica – 3,88.

Nauczyciele, zapytani jak często ich uczniowie korzystają z zasobów szkoły poza lekcjami, odpowiedzieli, w skali 1-6, następująco: pracownia informatyczna – 4,00, biblioteka – 3,65, medioteka – 2,00, boisko – 3,33, sala gimnastyczna, siłownia – 4,53, świetlica – 3,54, plac zabaw – 5,00, koła zainteresowań – 5,00.

7. W szkole organizowana jest pomoc koleżeńska.

W naszej szkole organizowana jest pomoc koleżeńska. Pomagają uczniowie z dobrymi i bardzo dobrymi wynikami w nauce słabszym kolegom, oraz uczniowie starsi swoim młodszym kolegom. Niewielu uczniów korzysta z pomocy koleżeńskiej, ponieważ w szkole prowadzonych jest dużo zajęć dydaktyczno-wyrównawczych w ramach godzin karcianych.

8. Nauczyciele wskazują rodzicom słabe i mocne strony.

Z ankiety przeprowadzonej wśród rodziców wynika, że rodzice otrzymują informacje na temat mocnych i słabych stron ucznia w stopniu 4,81 w skali od 1 do 6.

9. Uczniowie mogą korzystać w godzinach popołudniowych z zasobów bibliotecznych i informatycznych.

W ankiecie skierowanej do nauczycieli zapytano ich o to, jak często uczniowie z ich klasy korzystają z zasobów szkoły poza godzinami zajęć. Ankietowani mieli zakreślić odpowiednią ocenę w skali stopni szkolnych od 1 do 6 wg nauczycieli średnia częstotliwość korzystania z pracowni informatycznej wynosi 4,00, natomiast z biblioteki szkolnej 3,65.

Zapytano również rodziców o to, jak często ich dziecko ma możliwość korzystania z zasobów szkoły poza godzinami zajęć. Ankietowani rodzice mieli również zakreślić odpowiednią ocenę w skali stopni szkolnych od 1 do 6. Odpowiedzi rodziców wskazały średnią, która wynosi: z pracowni informatycznej 4,13, z biblioteki szkolnej 4,72.

W szkole biblioteka czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7³⁰ - 15⁰⁰. W tych godzinach uczniowie mogą korzystać z zasobów bibliotecznych oraz komputerów podłączonych do Internetu.

Pracownia komputerowa jest do dyspozycji uczniów w poniedziałki, środy i piątki od 8⁰⁰ do 15⁰⁰. W pozostałe dni od 8⁰⁰ do 14⁰⁰.

10. W bibliotece szkolnej istnieje możliwość wypożyczania podręczników szkolnych.

Biblioteka szkolna posiada zestawy podręczników do szkoły podstawowej z różnych przedmiotów, które można wypożyczyć. Na podstawie wywiadu przeprowadzonego z nauczycielem bibliotekarzem wynika, że są to podręczniki, z których nie korzysta się już na zajęciach i w związku z tym uczniowie nie wypożyczają ich. Z podręczników tych korzystają czasami nauczyciele.

11. Szkoła występuje o stypendia dla uczniów zdolnych i stypendia socjalne.

Szkoła podejmuje starania, które mają na celu wspieranie uczniów w osiąganiu sukcesów. Takim działaniem jest występowanie szkoły z wnioskiem o stypendia naukowe dla uczniów zdolnych:

- o do Wójta Gminy Grabowiec,
- o do Marszałka Województwa Lubelskiego (wspólnie z rodzicami).

Obecnie gminne środki finansowe zostały zamrożone i uczniowie nie mogą skorzystać z tej formy dofinansowania.

Od kilku lat uczniowie naszej szkoły otrzymują stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego.

Uczniowie mają również możliwość korzystania ze stypendiów socjalnych, które są przyznawane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowcu na wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia. Szkoła nie pośredniczy w składaniu wniosków o stypendia socjalne, jedynie informuje rodziców o takiej możliwości. Rodzice lub pełnoletni uczniowie mogą otrzymać stypendia socjalne po spełnieniu podstawowego warunku, czyli dochód miesięczny nie może przekroczyć 456 zł na osobę w rodzinie. Po otrzymaniu stypendium socjalnego rodzice muszą się rozliczyć w postaci faktury VAT za książki i inne artykuły szkolne. Sumy przyznawane przez GOPS są zróżnicowane.

12. Uczniowie z rodzin ubogich nie są dyskryminowani i pomijani w uczestnictwie w kulturze, wycieczkach szkolnych.

Szkoła stwarza warunki, które umożliwiają uczniom z ubogich rodzin uczestniczenie w życiu szkoły, również w życiu kulturalnym. Jednym z działań szkoły jest współpraca z różnymi instytucjami. Instytucje i organizacje, które udzieliły wsparcia uczniom to:

- o Gminna Komisja Profilaktyki Antyalkoholowej - dzięki funduszom przyznany przez nią uczniowie mogli uczestniczyć w wycieczce po Roztoczu, ufundowała również nagrody rzeczowe w konkursach szkolnych,
- o Fundusz Ochrony Środowiska, który wsparł finansowo organizację wycieczki do Zwierzyńca i Kraśnobrodu,
- o Rada Rodziców udzieliła wsparcia finansowego w organizacji wyjazdów do Zamościa, Złojca, Lublina, wyjazdy na zawody sportowe, organizację ogniska integracyjnego oraz zakup nagród rzeczowych dla laureatów konkursów,
- o Parafia św. Mikołaja w Grabowcu, która wsparła akcję „Słodki Mikołaj” oraz zorganizowała wyprawkę szkolną.
- o Szkoła organizuje wiele uroczystości i imprez kulturalnych, które odbywają się na terenie szkoły i są bezpłatne, w związku z tym uczniowie z rodzin ubogich mogą w nich uczestniczyć np.:
 - Internetowy Teatr TVP dla szkół,
 - Dzień Dziecka na sportowo,
 - rajd rowerowy,
 - spotkania z pisarzami,
 - andrzejki,
 - zabawa choinkowa,
 - inne.

13. W szkole prowadzi się dożywianie dzieci.

Bardzo dobrze układa się współpraca z GOPS, dzięki temu 142 dzieci (27%) korzysta z bezpłatnego dożywiania w szkole.

14. Szkoła jest beneficjentem środków unijnych, w ramach programów pomocy uczniom i wyrównywania szans edukacyjnych.

Bierzemy udział w wielu programach unijnych, rządowych m.in.

- **Świetlica środowiskowa.** W latach 2009 – 2010 z PPWOW pozyskane zostały środki w wysokości 140.000 zł na działalność świetlicy środowiskowej przy Zespole Szkół. Dzięki tym środkom szkoła uzyskała dodatkowe wyposażenie (meble, sprzęt elektroniczny), uczniowie mogli korzystać z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz różnorodnych wyjazdów na wycieczki, basen, do kina. Przez dwa lata w czasie wakacji prowadzone były zajęcia sportowo–rekreacyjno – turystyczne.
- **Razem bezpieczniej – piłka zamiast pałki.** Braлиśmy udział w tym programie w roku szkolnym 2011/2012. Program ten polegał na realizacji zajęć z zakresu: piłki nożnej, piłki siatkowej, aerobiku, zajęć informatycznych, profilaktycznych, spotkań z ciekawymi ludźmi (np. strażakiem), szkoleń dla uczniów z zakresu pierwszej pomocy, wyjazdów na basen, imprez integracyjnych. Kwota uzyskana z projektu to 70. 000 zł pozwoliła także na doposażenie szkoły w sprzęt sportowy.
- **Szklanka mleka.** Celem programu *Szklanka mleka* jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych.
- **Europejski program AMPHORA** – mający na celu uświadomienie uczniom zgubnego wpływu alkoholu na organizm człowieka. Projekt ten badał wiele aspektów problematyki alkoholowej m.in.: zależność między reklamami alkoholu i postawami wobec nich a konsumpcją u nieletnich.
- **5 porcji warzyw i owoców.** Jest to ogólnopolski program edukacyjny „5 porcji warzyw, owoców lub soku”. Jego podstawowy cel to edukacja uczniów, rodziców dzieci i nauczycieli w celu kreowania zdrowych nawyków żywieniowych poprzez regularne spożywanie pięciu porcji warzyw, owoców lub soku.
- **Program Powszechnej Nauki Pływania** skierowany do uczniów klas I szkoły podstawowej.
- **Radosna Szkoła** z programu tego pozyskane zostało 17 000 zł i za te pieniądze utworzona została *Sala Zabaw*.
- **Monitoring wizyjny w szkołach** dzięki uczestnictwie w tym programie rządowym zainstalowany został monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, który kosztował 15 000 zł.

15. Szkoła organizuje szkolenia rodzicom na temat sposobów pomocy dzieciom w nauce.

W szkole organizowane są szkolenia, warsztaty na temat sposobów pomocy dzieciom w nauce:

- Komunikacja – jak radzić sobie z dzieckiem?
- Komunikacja – jak trafić do dziecka?
- Radzenie sobie z agresywnym dzieckiem, przeciwdziałanie przemocy oraz rozpoznawanie zachowań narkotycznych”.
- Radzenie sobie z problemami wychowawczymi.
- Granice w wychowaniu dziecka.
- Zagrożenia wynikające z używania Internetu.

Rodzice mają także możliwość korzystania z porady dwóch pedagogów szkolnych oraz psychologa z PPP w Zamościu, który przyjeżdża do naszej szkoły.

16. Organ prowadzący i rada gminy zna potrzeby szkoły w zakresie pomocy uczniom i w miarę możliwości przydziela dodatkowe godziny do ramowego planu nauczania, na zajęcia wyrównawcze, kompensacyjne, inne.

Organ prowadzący i rada gminy znają potrzeby szkoły w zakresie pomocy uczniom i w miarę możliwości przydzielają dodatkowe godziny do ramowego planu nauczania np. na:

- zajęcia przygotowujące do matury
- zajęcia wyrównawcze
- zajęcia rewalidacyjne
- gimnastyka korekcyjna
- opieka podczas dowożenia
- język polski w klasach IV-VI

REKOMENDACJE:

1. Szkoła aktywnie stara się o pozyskiwanie środków unijnych.
2. W szkole zorganizowano wiele szkoleń dla rodziców w zakresie pomocy dzieciom.
3. Organ prowadzący jest przychylny wnioskowi dyrekcji dotyczącemu przydzielania dodatkowych godzin.
4. Nauczyciele przeprowadzają diagnozy na wejściu i wyjściu.
5. Nauczyciele w różnorodny sposób motywują uczniów do nauki m.in. poprzez indywidualizację pracy oraz ocenianie wspierające.
6. Wszyscy uczniowie potrzebujący pomocy pedagogiczno-psychologicznej otrzymują ją.
7. Rozwożenie autobusem szkolnym jest zorganizowane tak, aby uczniowie dojeżdżający mogli uczestniczyć w zajęciach dodatkowych oraz korzystać z zasobów bibliotecznych i informatycznych szkoły.
8. Uczniowie naszej szkoły korzystają z pomocy finansowej i materialnej w formie stypendiów, dożywiania, wyprawek.

WNIOSKI :

1. Nie wszyscy rodzice wiedzą o przeprowadzanych diagnozach możliwości edukacyjnych i psychomotorycznych uczniów. Nauczyciele, pedagog szkolny oraz wychowawcy winni informować rodziców o przeprowadzanych diagnozach oraz przedstawiać ich wyniki.
2. Z analizy zapisów w dziennikach lekcyjnych wynika, że nie wszyscy nauczyciele systematycznie oceniają uczniów.
3. Z przeprowadzonych ankiet wśród nauczycieli i rodziców wynika duża rozbieżność, która wskazuje, że rodzice nie do końca wiedzą, że szkoła organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
4. W bibliotece szkolnej należy zaktualizować zasób podręczników zgodnie z nową podstawą programową.
5. Prowadzić rozmowy z organem prowadzącym w sprawie wznowienia funduszy na stypendia naukowe dla uczniów.

Ewaluację przeprowadził zespół w składzie:

Zapalska Dorota

Kwiatkowska – Stankiewicz Anna

Ad 3. Opis działań i uzyskanych wniosków zakresie II problemu badawczego: *Efektywności nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły*

Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu w roku szkolnym 2012/2013 tworzy: przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa i liceum ogólnokształcące. Zespół realizuje cele i zadania określone w ustawie o systemie oświaty oraz w rozporządzeniach wydanych na jej podstawie. Niniejsze badanie dotyczy nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły.

Nadzór pedagogiczny prowadzony jest przez Dyrektora szkoły zgodnie z planem nadzoru na rok szkolny 2012/2013. Cele, formy, zakres nadzoru oraz jego realizacja zostały omówione na posiedzeniu rady pedagogicznej. Jest też dostępny na tablicy ogłoszeń w pokoju nauczycielskim, bibliotece szkolnej i gabinecie dyrektora szkoły.

W celu sprawdzenia efektywności nadzoru pedagogicznego przez Dyrektora w marcu 2013 roku przeprowadzono ewaluację, której głównym problemem badawczym była próba ustalenia potrzeb nauczycieli, aby skutecznie zaplanować nadzór pedagogiczny. W związku z tym zostały sformułowane i postawione pytania badawcze, które następnie poddano szczegółowej analizie.

Opis zastosowanych metod

W celu uzyskania informacji objętych tematem ewaluacji zastosowano metodę sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem ankiety zawierającej zarówno pytania otwarte jak i zamknięte dla nauczycieli oraz przeprowadzono wywiad z panią Dyrektorem. Odpowiedzi na pytania to odzwierciedlenie problemu podlegającego ewaluacji.

Wyniki ewaluacji

W efekcie przeprowadzonego badania otrzymano wyniki wyrażone w liczbach i procentach, w zaokrągleniu do 1%, spośród ankietowanych nauczycieli zdiagnozowano 30 pracowników oświatowych, którzy pełnią funkcje: wychowawców klas, wychowawców świetlicy, wychowawców wychowania przedszkolnego, pedagogów, nauczycieli bibliotekarzy oraz nauczycieli przedmiotów i to oni stanowili najliczniejszą grupę badawczą.

U 90% badanych staż pracy wynosi ponad 10 lat. Wszyscy deklarują, że znają formy nadzoru pedagogicznego realizowanego przez Dyrektora. Poza tym 90% sądzi, że Dyrektor regularnie realizuje nadzór pedagogiczny i tyle samo uważa za wystarczającą ilość czasu poświęconą na tę formę działalności Dyrektora.

77% respondentów ocenia bardzo dobrze skuteczność i efekty nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora placówki, który realizuje następujące jego formy:

- Kontrola dokumentacji – 93 % respondentów ocenia na 5 i 6.
- Obserwacja zajęć - 90% ocenia na 5 i 6.
- Ewaluacja wewnętrzna również w 90% oceniana jest bardzo dobrze i dobrze.
- Szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej odbywają się bardzo często, tak uważa 90% ankietowanych.
- Przedstawienie wniosków z nadzoru pedagogicznego – 94% ocenia wysoko i bardzo wysoko.
- Ponad 80% badanych nauczycieli w ciągu minionych 5 lat było poddanych wyżej wymienionym czynnościom w ramach nadzoru pedagogicznego realizowanego przez Dyrekcję.

- Wszyscy badani deklarują, że wnioski otrzymane od Dyrektora po przeprowadzeniu nadzoru były pomocne w pracy, z czego 87% deklaruje, że je wykorzystuje do organizacji pracy własnej.
- 97% badanych są członkami zespołu przedmiotowego lub problemowego powołanego przez Dyrekcję, z czego 90% ocenia pracę w nich bardzo wysoko na 5 i 6.
- Diagnozowani wymieniali następujące działania, których brakuje w pracach zespołu, a które usprawniłyby pracę. Wyniki przedstawiają się następująco: 16 ankietowanych nie wymieniło żadnych braków, ale 8 podkreśliło, że zespoły pracują prawidłowo, systematycznie i sprawnie, 6 ankietowanych zauważyło pewne niedoskonałości w pracy zespołu tj.: brak przekazu informacji bieżących wszystkim nauczycielom, brak warsztatów tematycznych, brak dzielenia się spostrzeżeniami z pracy szczególnie z uczniami słabymi i sprawiającymi trudności, brak współpracy i współdziałania nauczycieli oraz brak szkoleń na temat prawidłowej komunikacji interpersonalnej będącej warunkiem dobrych relacji w szkole.
- Wszyscy badani dokonują diagnozy wiedzy i umiejętności na wejście w danym etapie nauki. Prawie wszyscy nauczyciele (26) wykorzystuje wyniki z przeprowadzonej diagnozy, dokonując szczegółowej analizy opanowanych umiejętności, doskonałą słabo opanowane, wyrównują braki, modyfikują plany pracy, dostosowują plany do możliwości uczniów, poszukują nowych metod i form pracy, stosują indywidualizację procesu nauczania, wyłaniają uczniów zdolnych i słabych, doskonałą umiejętność czytania ze zrozumieniem – również podczas zajęć bibliotecznych i świetlicowych, zachęcając do korzystania z różnych źródeł informacji, sięgania po książki poprzez konkursy czytelnicze, recytatorskie i wystawy. Czterech nauczycieli nie wskazało sposobów wykorzystania wyników diagnozy, mimo że takie przeprowadzają.
- Wszyscy nauczyciele stwierdzają, że w szkole prowadzona jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych i praktycznie wykorzystywane są wnioski z ich analizy. Na trzydziestu badanych 17 nauczycieli wykorzystuje te wnioski w następujący sposób: zwracają uwagę na treści i umiejętności, które są trudne, słabo wypadły na egzaminie, rozwiązują zestawy zadaniowe, prowadzą dodatkowe zajęcia dostosowane do potrzeb uczniów, ćwiczą technikę czytania ze zrozumieniem, utrwalają mocne strony, dostosowują metody i sposoby pracy, prowadzą zabawy dydaktyczne rozwijające myślenie, prowadzą zajęcia biblioteczne doskonalące ćwiczenia umiejętności czytania ze zrozumieniem.
- 100% nauczycieli zna wnioski z nadzoru pedagogicznego i otrzymała praktyczne wskazówki odnośnie wdrożenia wniosków z nadzoru.
- 90% respondentów ocenia bardzo wysoko przydatność Szkoleniowych Rad Pedagogicznych organizowanych w szkole.
- 14 badanych nauczycieli wskazało następujące tematy Szkoleniowych Rad Pedagogicznych, których realizacja wspomogłaby ich pracę. Oto ich przykłady:
 - Praca z grupą uczniów o zróżnicowanych potrzebach intelektualnych.
 - Motywacja uczniów do pracy.
 - Jakie ćwiczenia przeprowadzać z uczniem nadpobudliwym?
 - Metody pracy z „trudną młodzieżą”.
 - Sposoby reagowania w sytuacjach kryzysowych w rodzinie, radzenie sobie ze stresem.
 - Metody socjometryczne w pracy wychowawczej.
 - Dostosowanie metod i warunków pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
 - Jak atrakcyjnie organizować pracę z uczniami klas I – III sp?
 - Organizowanie efektywnej współpracy z rodzicami. Komunikacja wychowawcza.
 - Dyscyplina na zajęciach.
 - Ewaluacja w rozwoju zawodowym nauczyciela.
 - Asertywność w życiu zawodowym.

- Ewaluacja zewnętrzna i wewnętrzna.
- Nauczyciele wskazywali oczekiwania co do sposobu realizowania nadzoru pedagogicznego w szkole; i tak 13 osób wyraziło zadowolenie z prowadzonego nadzoru pedagogicznego, oceniając go, że jest prowadzony systematycznie, rzetelnie i prawidłowo oraz, że nie ma potrzeby żadnych zmian. 15 osób nie wyraziło opinii na ten temat, natomiast 2 osoby wskazały oczekiwania, które dotyczą: kontroli i oceny efektów działalności statutowej szkoły, wspomaganie nauczycieli w realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczych, zainteresowania pracą biblioteki szkolnej oraz jej potrzebami, inspirowania nauczycieli do wdrażania innowacji pedagogicznych.
- Przydatność wewnętrznego nadzoru pedagogicznego realizowanego w szkole 97% respondentów ocenia wysoko i bardzo wysoko.

Z wywiadu z Dyrektorem wynika, że nauczyciele są zapoznawani każdego roku – do 15 września na zebraniu rady pedagogicznej z planem nadzoru, który jest stale dostępny dla wszystkich na tablicy informacyjnej w pokoju nauczycielskim. Nauczyciele mogą zapoznać się z informacjami dotyczącymi obowiązujących procedur sprawowania nadzoru pedagogicznego, gdyż znajdują się one w bibliotece. Dyrektor prowadzi:

- kontrole bieżące i planowe, kontrole planowe są szczegółowo opisane w planie nadzoru pedagogicznego na każdy rok szkolny,
- wspomaganie pracy nauczyciela, formy wspomagania są również zawarte w planie nadzoru pedagogicznego na każdy rok szkolny,
- monitorowanie procesów edukacyjnych, wyników sprawdzianów i egzaminów, wycieczek i imprez szkolnych oraz uroczystości.

Raz na dwa lata każdy nauczyciel jest objęty planową formą kontroli, która zawarta jest w planie nadzoru. W kontroli bieżącej każdy nauczyciel jest objęty nadzorem np. poprzez sprawdzanie systematyczności prowadzenia dokumentacji szkolnej, obserwacji pełnienia dyżurów itp. Prowadząc nadzór pedagogiczny, zdarza się, że niektórzy nauczyciele muszą być częściej objęci kontrolą lub monitorowaniem, co wynika z różnych przyczyn, np. słabe wyniki nauczania, brak dyscypliny na zajęciach, nieterminowe wywiązywanie się z obowiązków itp.

Kryteria oceny pracy, które są określone przez dyrektora zespołu i wynikają z rozporządzenia MEN z dnia 21 grudnia 2012 r., w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego, wydane na podstawie zarządzenia dyrektora.

Wnioski i rekomendacje

Wyniki badań poddane analizie pochodzą z diagnozy przeprowadzonej w marcu 2013 roku w Zespole Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu wśród 30 nauczycieli. Ankietowani to w większości nauczyciele ze stażem pracy powyżej 10 lat, natomiast ze stażem w przedziale od 3 do 10 lat, to trzy osoby. Wszyscy badani:

- znali formy nadzoru pedagogicznego,
- otrzymali wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- wdrażali je i były one pomocne w dalszej pracy,
- oceniali bardzo dobrze skuteczność i efekty nadzoru.

Z analiz szczegółowych wynika, że badani w 93% wskazali na regularność, z jaką Dyrekcja realizuje nadzór pedagogiczny, a tylko 7% , iż prowadzony jest on okazjonalnie.

Stosowane formy nadzoru to: kontrola dokumentacji, obserwacja zajęć, ewaluacja wewnętrzna, szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej, przedstawienie wniosków z nadzoru pedagogicznego. Są one stosowane bardzo często.

Wskaźniki charakteryzujące oczekiwania nauczycieli co do prowadzonego nadzoru pedagogicznego świadczą, iż 43% badanych jest zadowolonych z nadzoru. Uważa, że jest on prowadzony systematycznie, właściwie prawidłowo i nie ma potrzeby żadnych zmian. Następnie 50% osób nie wyraziło opinii na ten temat. Natomiast 7% badanych wskazało swoje oczekiwania, by:

- kontrolować i oceniać efekty działalności statutowej szkoły,
- wspomagać nauczycieli w realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczych,
- zainteresować pracą biblioteki szkolnej i jej potrzebami,
- inspirować nauczycieli do innowacji pedagogicznych.

Przydatność wewnętrznego nadzoru nauczyciele ocenili bardzo dobrze.

Kolejny obszar badawczy to organizacja pracy zespołowej, która sprzyja udziałowi nauczycieli w procesie decyzyjnym kształcenia i wychowania.

Nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów edukacyjnych i wychowawczych. Zmiany dotyczące pracy z uczniami i pracy w szkole następują w wyniku wspólnych ustaleń, które są podejmowane podczas spotkań zespołów wychowawczych, zespołów przedmiotowych oraz rad pedagogicznych.

Ankietowani są zadowoleni ze współpracy i oceniali ją bardzo dobrze i dobrze, aczkolwiek wskazywali, iż należy ją usprawniać w zakresie:

- przekazywania informacji bieżących wszystkim nauczycielom,
- organizacji warsztatów tematycznych i szkoleń np.; „Prawidłowa komunikacja interpersonalna warunkiem dobrych relacji w szkole”.
- dzielenia się spostrzeżeniami z pracy, szczególnie z uczniami słabymi i sprawiającymi trudności,
- zwiększenia współpracy i współdziałania nauczycieli.

Wszyscy nauczyciele zgodnie odpowiedzieli, że w szkole jest prowadzona analiza wyników egzaminów zewnętrznych, dokonywana jest diagnoza wiedzy i umiejętności na wejście w danym etapie kształcenia, a uzyskane informacje wykorzystywane są w różnorodny sposób, by podnieść jakość kształcenia uczniów.

Nauczyciele chętnie uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego, zarówno konferencjach metodycznych, kursach, jak i szkoleniowych posiedzeniach rad pedagogicznych. Jak wskazują badania - 83% ankietowanych ocenia je bardzo dobrze, 10% dobrze, a tylko 7% słabo.

Wnioski do dalszej pracy:

- Pielęgnować wszystko to, co wymagało troski i zainteresowania Dyrekcji i wszystkich nauczycieli, aby podnosić jakość pracy szkoły.
- Pracować nad skuteczniejszym przepływem informacji.
- Rozwijać i wzbogacać współpracę w zespołach przedmiotowych i wychowawczych.
- Wspomagać nauczycieli w realizacji powierzonych im zadań.

Ewaluację przeprowadził zespół w składzie:

Goździewska Teresa

Bednarczuk Zofia

Wróbel Krystyna

Ks. Głowik Paweł

Ad 4. Opis działań i uzyskanych wniosków zakresie III problemu badawczego: *Współpraca z rodzicami – udział rodziców na rzecz rozwoju ich dzieci, angażowanie rodziców w działanie i organizację szkoły.*

Prezentowany raport jest wynikiem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Zespole Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Przedmiotem analizy są efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły.

Głównym problemem badawczym ewaluacji jest: **Współpraca z rodzicami – udział rodziców na rzecz rozwoju ich dzieci, angażowanie rodziców w działanie i organizację szkoły.**

Opis zastosowanych metod

W celu uzyskania informacji objętych tematem ewaluacji zastosowano metodę sondażu z wykorzystaniem ankiet skierowanych do rodziców i nauczycieli zawierających pytania zamknięte i otwarte oraz wywiadu z dyrektorem szkoły.

Badaniem objęto 119 losowo wybranych rodziców uczniów klas II -VI szkoły podstawowej oraz gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych, co stanowi ok. 50% ogółu rodziców uczniów. Liczba ankietowanych rodziców uczniów z poszczególnych klas jest odpowiednio proporcjonalna do liczby rodziców uczniów z danego rocznika. Sondażowi zostali poddani też nauczyciele. Na zawarte w kwestionariuszu pytania odpowiedziało 36 nauczycieli (ok. 65% ogółu nauczycieli) Postawione rodzicom, dyrekcji i nauczycielom pytania wynikały

z następujących zagadnień kluczowych:

1. W szkole przestrzegane jest prawo rodziców do informacji o wymaganiach edukacyjnych, kryteriach zachowania, przewidywanych ocenach, programach wychowawczych i profilaktyki.
2. W szkole organizuje się zebrania z rodzicami.
3. Rodzicom stwarza się możliwości indywidualnych kontaktów z nauczycielami w godzinach popołudniowych
4. Rodzice na bieżąco otrzymują informacje o postępach swoich dzieci i zachowaniu.
5. W szkole zorganizowana jest pomoc psychologiczno- pedagogiczna dla rodziców.
6. Rodzice mają możliwość opiniowania pracy szkoły.
7. Rodzice są współorganizatorami uroczystości szkolnych, zabaw, organizacji pozaszkolnych form kształcenia.
8. Rada Rodziców jest aktywna w działaniach na rzecz poprawy warunków nauki.
9. Programy poprawy jakości kształcenia konsultowane są z Radą Rodziców.

Końcowe wyniki badania

Z przeprowadzonego badania wynika, że w szkole funkcjonuje system współpracy z rodzicami, a najczęstsze formy współpracy to: zebrania z rodzicami, organizowanie pomocy materialnej oraz angażowanie się w przygotowanie imprez klasowych i szkolnych. 90% rodziców deklaruje, że otrzymuje zrozumiałe i jasne informacje o postępach w nauce i zachowaniu dziecka, ponad 90% ankietowanych rodziców jest zadowolonych ze współpracy ze szkołą. 97% rodziców jest zainteresowanych współpracą ze szkołą i deklaruje, że można na nich liczyć w zakresie wpłat na konto Rady Rodziców, organizacji imprez szkolnych oraz pomoc w utrzymaniu estetyki szkoły. Większość rodziców uważa, że jest wystarczająco informowana

o problemach wychowawczych występujących w szkole, a informacje te uzyskują głównie od wychowawcy lub własnego dziecka. Ankietowani najwyżej oceniają sposób informowania o: proponowanych ocenach, Programie Wychowawczym, kryteriach zachowania i Programie Profilaktyki; najniżej oceniają informowanie o wymaganiach edukacyjnych. Rodzice przyznają, że mieli niewielki wpływ na kształt Programu Wychowawczego, ale oceniają go jako adekwatny do potrzeb. 89% rodziców deklaruje, że wie jakie imprezy, akcje i konkursy są organizowane w szkole, a wiedza ta pochodzi głównie od dziecka, wychowawcy i szkolnej strony internetowej. 93% rodziców zna plan zajęć swojego dziecka, a 87% ofertę zajęć pozalekcyjnych, dla 82% rodziców jest ona zgodna z oczekiwaniami, 91% rodziców nie ma zastrzeżeń do pracy szkoły. 97% ankietowanych rodziców stwierdza, że szkoła zapewnia stały kontakt z nauczycielami i wychowawcami, a najczęstszą formą kontaktu są: zebrania klasowe, indywidualne rozmowy z wychowawcą, nauczycielami oraz zebrania ogólne. Większości rodziców odpowiada pora organizowanych zebrań klasowych.

W celu wspierania umiejętności wychowawczych rodzice proponują poruszanie następujących tematów: konflikty między rówieśnikami, agresja – stop przemocy, jak pomagać dziecku w rozwiązywaniu zadań domowych oraz wpływ środowiska rodzinnego na wyniki nauczania i wychowania. 94% ankietowanych ma zaufanie do nauczycieli uczących dziecko, a 90% ocenia swoje relacje z wychowawcą jako dobre. Wszyscy rodzice swoje relacje z dzieckiem ocenili jako dobre (74% - zdecydowanie dobre, 18% - dobre, 8% - raczej dobre). 97% rodziców wie, że w szkole działa Rada Rodziców, a 94% wie, kto należy do trójki klasowej, tylko 59% zna zakres działania Rady Rodziców i podaje podstawowe obszary jej działalności. 56% rodziców uważa, że nie ma szansy opiniowania pracy szkoły, a 85% twierdzi, że nie ma wpływu na organizację pracy szkoły. Większość rodziców uważa, że działania szkoły zachęcają ich do współpracy z nią. Rodzice najwyżej oceniają otrzymywane wsparcie w zakresie nauczania, wychowania i dbałości o stan zdrowia.

Z informacji uzyskanych od nauczycieli wynika, że 69% ankietowanych nauczycieli uważa, że rodzice angażują się w życie klasy oraz chętnie i skutecznie z nimi współpracują.

75% nauczycieli stwierdza, że rodzice znają procedury i zasady współpracy ze szkołą. Najczęściej pojawiające się oczekiwania nauczycieli wobec rodziców odnośnie współpracy to: częstsze kontakty z wychowawcą i konsultacje z nauczycielami, większe zaangażowanie w organizację imprez i wycieczek szkolnych. Jako przeszkody utrudniające dobrą współpracę z rodzicami nauczyciele wymienili: brak szacunku do nauczycieli i negatywne nastawienie do szkoły a także różnice w poglądach nt. wychowania dzieci. Nauczyciele wskazują przykłady aktywizacji rodziców w życie szkoły: pomoc przy organizacji imprez, organizowanie szkoleń i spotkań integracyjnych dla rodziców.

Z informacji uzyskanych z wywiadu z dyrektorem wynika, że szkoła gromadzi dokumenty dotyczące współpracy z rodzicami. Współpraca z rodzicami opiera się głównie na ich uczestnictwie w spotkaniach ogólnych i klasowych, zaangażowaniu w organizację różnych uroczystości, imprez, wycieczek (szczególnie rodzice uczniów klas 1-3 SP), udziale w warsztatach i szkoleniach organizowanych w szkole przez różne instytucje np. poradnie psychologiczne pedagogiczne, lekarzy, policję.

Oczekiwania rodziców wobec szkoły sprowadzają się do edukacji, współudziału w wychowaniu, zapewnieniu opieki i bezpieczeństwa, pomocy w sytuacjach problemowych. Rodzice korzystają m.in. z następujących form pomocy oferowanych przez szkołę: stypendia, wyprawka szkolna - dofinansowanie zakupu podręczników, dożywianie uczniów, szkolenia i warsztaty.

Współpraca rodziców ze szkołą jest niewystarczająca, główną przeszkodą jest małe zainteresowanie rodziców szkołą, praca rodziców za granicą, brak przekazywania informacji o spotkaniach przez dzieci zwłaszcza te starsze, szablonowe metody prowadzenia spotkań, przez co są mało atrakcyjne oraz rozmowy z nauczycielami podczas przerw śródlekcyjnych.

Aby zachęcić rodziców do współpracy ze szkołą należy angażować ich poprzez imienne zaproszenia, stosowanie aktywnych, odkrywczych metod nauczania z dziećmi, włączanie ich w proces dydaktyczny organizując np. Dni Otwarte szkoły.

Na terenie szkoły organizowane są warsztaty dla rodziców, które dotyczą zagadnień wychowawczych, dopalaczy, narkotyków, papierosów, przyczyn niepowodzeń szkolnych, trudności wychowawczych.

Sformułowanie odpowiedzi na pytania kluczowe.

Szkoła organizuje spotkania ogólne i indywidualne dla rodziców. Przeprowadza spotkania rodziców z ekspertami z dziedziny pedagogiki, psychologii a także prelekcje prewencyjne z funkcjonariuszami prawa.

Nauczyciele pozyskują informację na temat swojej pracy podczas spotkań ogólnych, indywidualnych, przeprowadzają również ankiety.

Według nauczycieli słabą stroną współpracy szkoły z rodzicami jest małe zaangażowanie rodziców w organizację imprez szkolnych, natomiast chętniej uczestniczą w uroczystościach klasowych. Najchętniej ze szkołą współpracują rodzice uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej. Rodzice raczej niechętnie wspierają finansowo szkołę.

Poziom zaangażowania rodziców w sprawy szkoły jest określany jako nie w pełni zadowalający zarówno przez rodziców jak i nauczycieli. Jako bariery dotyczące współpracy rodzice wskazują: brak czasu z uwagi na liczne obowiązki, pracę zawodową i konieczność opieki nad dziećmi, a także lenistwo. W klasach IV-VI obarczono odpowiedzialnością za współpracę z rodzicami trójkę klasową. Nauczyciele dostrzegają brak zainteresowania lub współpracę tylko niektórych rodziców w sytuacjach, gdy rodzice spodziewają się złych informacji o dziecku z uwagi na problemy w zachowaniu się i w nauce.

Wnioski i rekomendacje

Na podstawie wyników przeprowadzonych ankiet można stwierdzić, że:

- mocną stroną jest kontakt rodziców z wychowawcami klas 1-3 szkoły podstawowej;
- sposób komunikowania o wynikach nauczania i zachowania dzieci stosowany do tej pory zaspokaja wiedzę rodziców w tym zakresie;
- należy przygotować ogólny szablon przebiegu zebrań klasowych z wyszczególnieniem spraw, które należy omówić;
- na zebraniach należy przypominać o dokumentach regulujących funkcjonowanie szkoły dla podniesienia wiedzy rodziców o sprawach organizacyjnych szkoły;
- trzeba zobowiązać przewodniczących trójek klasowych do rzetelnego informowania pozostałych rodziców o tematyce zebrań, działalności i uchwałach RR;
- trzeba zachęcać rodziców uczniów klas 4-6 oraz gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych do udziału w uroczystościach szkolnych;
- organizować Dni Otwarte Szkoły.

Ewaluację przeprowadził zespół w składzie:

Kanarszczuk Jadwiga

Szatraj Joanna

Jałowicka Agnieszka

Kodeniec Daria

Ad. 5. Wnioski globalne

1. Nauczyciele, pedagog szkolny oraz wychowawcy winni informować rodziców o przeprowadzanych diagnozach oraz przedstawiać ich wyniki.
2. Z analizy zapisów w dziennikach lekcyjnych wynika, że nie wszyscy nauczyciele systematycznie oceniają uczniów.
3. W bibliotece szkolnej należy zaktualizować zasób podręczników zgodny z nową podstawą programową.
4. Prowadzić rozmowy z organem prowadzącym w sprawie wznowienia funduszy na stypendia naukowe dla uczniów.
5. Pracować nad skuteczniejszym przepływem informacji na linii szkoła – rodzice.
6. Stosować przez wszystkich nauczycieli ogólny szablon przebiegu zebrań klasowych z wyszczególnieniem spraw, które należy omówić;
7. Zobowiązać przewodniczących trójek klasowych do rzetelnego informowania pozostałych rodziców o tematyce zebrań, działalności i uchwałach RR;
8. Zachęcać rodziców uczniów klas 4-6 oraz gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych do udziału w uroczystościach szkolnych.